

Tartu ringrenoveerimise projekt

Aruanne

1. Õigusaktid, arengudokumendid

Ehitusjätmete valdkonda reguleerivatest õigusaktidest on olulisim jäätmeseadus ning valdkondlikest arengukavadest riigi jäätmekava.

Kohaliku omavalitsuse tasandil reguleerivad valdkonda Tartu linna jäätmekava ja jäätmehoolduseeskiri.

Ehitusvaldkonna õigusaktidest käsitleb lammutusjätmetega seonduvat majandus- ja taristuministri määrus Nõuded ehitusprojektile

1.1. Jäätmeseadus

Jäätmeseadus sätestab üldised nõuded jäätmekäitluses, sh jäätmehierarhia põhimõtted, ehitus- ja lammutusjätmete taaskasutamise sihtarvud, riikliku järelevalve korralduse ning omavalitsuse kohustuse käsitleda ehitus- ja lammutusjätmete teemat jäätmehoolduseeskirjas.

§ 71 lg (2) p 7 – KOVi jäätmehoolduseeskiri käsitleb ehitus- ja lammutusjätmete, sealhulgas tekkekohal liigiti kogutud puidu, betooni, telliste, plaatide, keraamika, kivide, metalli, klaasi, plasti ja kipsi kogumiskohad ning käitlemise nõuded;

§ 136³ lg (1) p 2 - Alates 2020. aasta 1. jaanuarist tuleb taaskasutada: ehitus- ja lammutusjätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõetuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jätmete kogumassist kalendriaastas.

§ 29¹ - Ehitise lammutamisel tuleb võimalikult suures ulatuses liigiti koguda ohtlikke aineid sisaldavaid materjale ning korduskasutuseks või ringlussevõtuks sobivaid materjale.

§ 119 lg (2¹) Järelevalvet käesoleva seaduse §-s 29¹ sätestatud nõuete järgimise üle teostab kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.

1.2. Riigi jäätmekava 2022-2028

Riigi jäätmekava 2022-2028 on Tartu Ringrenoveerimise projekti elluviimise ajal koostamisel <https://envir.ee/jaatmekava>

Jäätmekava eelnõus on seatud eesmärk vähendada ehitus- ja lammutusjätmete tekke osakaalu 10% läbi hoonete valikulise lammutamise ning ehitus- ja lammutusobjektidel tekkivate materjalide liigiti kogumise ja korduskasutuse.

Selleks, et suurendada ehitus- ja lammutusjätmete ringlussevõtu osakaalu on jäätmekavaga seatud eesmärk suurendada ehitus- ja lammutusjätmete materjalina ringlussevõttu (sh korduskasutuseks ettevalmistamist) selliselt, et 2028. aastaks võetakse ringlusse 40% tekkinud tavajätmete hulka kuuluvatest ehitus- ja lammutus- jätmetest (välja arvatud kivid ja pinnas ning süvenduspinnas).

Ehitus- ja lammutusjätmete materjalina ringlussevõtu edendamiseks on lisaks seatud eesmärk kasutada taristuehituses 5% ringlusse võetud materjale (ehitus- ja lammutusjätmed, põlevkivitööstuse jätmed, kaevandamisjätmed jms).

1.3. Tartu linna jäätmekava 2020-2024

<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4290/1202/0045/Lisa.pdf#>

Tartu linna jäätmekava toob ehitusjäätmete osas välja, et:

- Linna poolt tagatud ehitus- ja lammutusjäätmete käitluskoht ammendub eeldatavalt jäätmekava 2020-2024 perioodil.
- Kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete hulk on vähenenud.
- Liigiti kogutud ehitusjäätmete osakaal on vähenenud 5% võrra liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete arvelt.

Jäätmekava näeb ette, et säilitamiseks ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumise kõrget taset, tuleb perioodil 2020-2024 keskenduda nende liigiti kogumise edendamisele ning viia senisest rangemalt läbi järelevalvet selle kontrollimiseks, näiteks nõuda ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemist puudutavat dokumentatsiooni.

Jäätmekava nägi ette, et eeldatavasti täitub inertseid ehitusjätmeid ja süvenduspinnast vastu võttev Turu tn 56a asuv 2020. aastal. Alternatiivseid käitluskohti Tartu linnale kuuluvatel maaüksustel ei ole, pinnaseladestuskohtadena on soovitatud kasutada Tartu linna lähiümbrusesse jäävaid sulgemisele minevaid karjääre, näiteks Inglismäe liivakarjääri. Karjääre saab täita ehitusjäätmete ja süvenduspinnasega ning pinda katta biojäätmete komposti ja muu kasvupinnase seguga.

Selle tulemusel taastatakse kaevandamisega rikutud maa ning kasutatakse ehitusjätmeid, süvenduspinnast biojäätmete komposti sihtotstarbeliselt. Turu tn käitluskoha täitumise eel tuleb Tartu linnal pidada läbirääkimisi ka teiste jätmevedajatega aitamaks kaasa uue inertsete jätmete ladestuspaiga otsingul ning tagamaks nende üleandmise võimalused Tartu linnas.

1.4. Tartu linna jäätmehoolduseeskiri

<https://www.riigiteataja.ee/akt/406072018025?leiaKehtiv>

Tartu linna jäätmehoolduseeskiri sätestab ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise nõuded.

§ 19. Ehitus- ja lammutusprahi käitlemise üldnõuded

(1) Ehitus- ja lammutusprahi (ehitusjätmed) nõuetekohase käitlemise tagab ehitusplatsil jäätmevaldaja.

(2) Jäätmevaldaja on oma ehitusplatsil kohustatud:

1) koguma ehitusjätmed liigiti;

2) valmistama ehitusplatsil ette tasase kõvakattega aluspinna kogumismahutite paigutamiseks;

3) tagama, et ehitusplatsil oleksid eraldi märgistatud kogumismahutid eri liiki jätmete kogumiseks;

4) koguma suured ehitusjätmed, mida oma kaalu või mahu tõttu pole võimalik paigutada kogumismahutisse, ehitusplatsi piires selleks eraldatud maa-alale;

5) paigutama taaskasutatavad ehitusjätmed kogumismahutisse või ehitusplatsi piires selleks eraldatud maa-alale nende hilisemaks taaskasutamiseks;

6) taaskasutama puhtad puidujätmed või andma need üle puiduhakke valmistamiseks;

7) vältima tolmu ja ehitusjäätmete levikut ehitamise käigus, jätmete paigutamisel kogumismahutisse, laadimisel jätmeveokitele ja veol;

8) teavitama oma töotajaid käesoleva eeskirja nõuetest.

(3) Jäätmevaldajal tuleb ehitusplatsil liigiti koguda järgmisi jätmeid:

1) ohtlikud jätmed liikide kaupa (ohtlike ehitusjäätmete kogumismahutisse ei ole lubatud valada vedelaid ohtlikke jätmeid nagu värvid, lakid, lahustid, liimid jne);

2) puit;

3) pakend;

4) metallid;

5) püsijätmed (kivid, krohv, betoon, kips jne);

6) plastid;

7) muud segajätmed.

(4) Juhul, kui ehitusplatsil puudub võimalus ehitusjätmete liigiti kogumiseks või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, võib ehitusjätmed sortimiseks üle anda jäätmekäitlejale.

(5) Ohtlike ehitusjätmete kogumiseks kasutatavad kogumismahutid peavad olema kinnised ja lukustatavad.

(6) Kasutuskõlbmatud värvid, lakid, lahustid, liimid jm ning nende jäägid tuleb kuni üleandmiseni säilitada suletud originaalpakendis ning paigutada kindlalt suletavasse mahutisse.

(7) Saastunud pinnas tuleb üle anda asjakohast luba omavale jäätmekäitlejale.

Ehitusjätmete liigiti kogumist ei soodusta JHE § 19 lg 4, mille kohaselt ehitusplatsil võis ehitusjätmete liigiti kogumisest loobuda, kui selleks puudus ehitusplatsil võimalus või see oli majanduslikult ebaotstarbekaks.

Projekti Tartu ringrenoveerimine perioodil muudeti Tartu linna jäätmehoolduseeskirja ning nimetatud säte tühistati Tartu Linnavalikogu poolt 14.09.2023. a.

Jäätmehoolduseeskirja täiendati nõudega säilitada kahe aasta jooksul või kasutusloa nõude korral kuni kasutusloa saamiseni dokumendid, mis tõendavad jätmete nõuetekohast kogumist, käitlemist ja üleandmist jäätmekäitlejale.

1.5. Ehitamine, lammutamine

Ehitusseadustiku § 26 lg 4 p 9 kohaselt määratakse projekteerimistingimustega muuhulgas heakorranõuded.

Majandus- ja taristuministri 14.02.2020 määruse nr 3 Ehitamise dokumenteerimisele, ehitusdokumentide säilitamisele ja üleandmisele esitatavad nõuded ning hooldusjuhendile, selle hoidmisele ja üleandmisele esitatavad nõuded (<https://www.riigiteataja.ee/akt/105072023312>) § 6 lg 3 p 7 kohaselt peab ehituspäevik sisaldama jätmete äraveo kuupäeva.

Ehitamise ja lammutamisega seotud õigusaktidest käsitleb jäätmekäitluse küsimusi majandus- ja taristuministri 17.07.2015 a määrus nr 97 Nõuded ehitusprojektile <https://www.riigiteataja.ee/akt/118072015007?leiaKehtiv>

Määruse § 25 kohaselt peab ehitusprojekt ehitise lammutamiseks sisaldama:

- 1) lammutatavas ehitises leiduvad ohtlikku ainet sisaldavad materjalid, seadmed ja tooted, nende eeldatavad liigid, paiknemine, kogused ning nende ohutu ja liikide kaupa kogumise ja käitlemise nõuded, sealhulgas asbesti ja asbesti sisaldavate materjalide määramine, asbesti ja asbesti sisaldavate materjalide lammutamisel asbestikiudude leviku vältimise meetmed;
- 2) lammutamisel tekkivate jätmete ligikaudsed kogused jäätmeliikide kaupa ning jäätmeliikide kogumise ja edasise käitlemise korraldus;
- 3) enne 1940. aastat ehitatud ehitise kohta andmed hoone ehitamise ajaloo kohta, säilinud väärtuslike detailide loetelu koos fotodega ja ettepanekuid nende taaskasutamiseks.

2. Ehitusjätmete statistika Tartu linna kohta

Aastatel 2020-2022 moodustas ehitus- ja lammutusjätmete teke 44-46% üldisest jäätmetekkest Tartu linnas. Perioodil 2020-2022 kasvasid ehitus- ja lammutusprahi kogused ning vähenesid liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjätmete kogused.

Jäätmekood	Jäätmeliik	Jäätmeteke (tonni/aastas)			Osakaal (ilma pinnaseta)		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
17 05	Pinnas (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas), kivid ja	135 604	148 472	124 916			
17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	21 233	17 844	18 108	29%	27%	24%
17 04	Metallid (sealhulgas sulamid)	19 982	18 908	12 936	27%	28%	17%
17 09	Muu ehitus- ja lammutuspraht	18 517	18 922	21 328	25%	28%	29%
17 03	Bituumenitaolised segud ning kivisöe- või põlevkivitõrv ja tõrvasaadused	6 769	6 359	18 703	9%	9%	25%
17 02	Puit, klaas ja plastid	4 925	3 643	2 319	7%	5%	3%
17 06	Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	673	647	579	1%	1%	1%
17 08	Kipsipõhised ehitusmaterjalid	640	798	785	1%	1%	1%
Kokku		208 343	215 594	199 674			
Kokku ilma pinnase ja kivideta		72 739	67 122	74 758	100%	100%	100%

Ehitusjäätmete ringlussevõttu Tartu linnas või Tartu maakonnas jäätmelubade infosüsteemi kohaselt ei toimu.

Ehitusjäätmete käitlusviisid Tartu maakonnas aastal 2021 olid järgmised: eeltöötlus 11%, muu taaskasutus 71%, transport maakonnast välja 15%, laoseis 3%.

Eestis tervikuna on olnud ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutuse määr viimastel aastatel küll suur – 2018. aastal 84%, kuid valdavalt on tegu madala väärtusega taaskasutusega, mitte ringlussevõtuga. Suur osa jäätmetest kasutatakse pinnasetäitena ja teedehituses.

3. Tõrked - probleemid ringlussevõtul

1) Tartu linna jäätmehoolduseeskirja kohaselt oli ehitusjäätmete liigiti kogumine kohustuslik. Samas, kui jäätmetekitaja hindas jäätmete liigiti kogumise võimatuks või majanduslikult ebasoodsaks, oli eeskirjaga kooskõlas loobuda liigiti kogumisest ning anda ehitusjäätmed üle jäätmekäitlusettevõttele sortimiseks. Jäätmehoolduseeskirja sätted ei olnud piisavad ehitusjäätmete ringlussevõtu edendamiseks.

Tartu linna jäätmekavas on ehitusjätmete valdkonnas keskendunud eeskätt käitluskohtade olemasolule, vähem ringlussevõtu küsimustele.

2) Tartus on kasvanud ehituse segaprahi kogused ning vähenenud liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjätmete kogused. Kuna segaprahina kogutud jätmetest on ringlussevõtuks sobilike materjalide saamine keerukam ja kulukam, siis on vähene liigiti kogumine pidurdanud ehitusjätmete ringlussevõttu.

3) Ehitus- ja lammutusjätmete puhul esineb probleeme ebaseadusliku käitlemisega - jätmed antakse üle käitlemise õigust mitteomavale isikule või paigutatakse selleks mitte ette nähtud mahutisse või viiakse illegaalselt keskkonda.

4) Väga suure osa taaskasutusest moodustab kasutamine tagasitäiteks ning ringlussevõtu osakaal on väike. Ehitamisel või lammutamisel korduskasutusse suunatavatel materjalidele puuduvad ladustamise kohad.

5) Ehitus- ja lammutusjätmete käitlemise osas ei teostata piisavalt järelevalvet. Järelevalvet teostatakse vaid kaebuste põhisel. Ehitamisel või lammutamisel jätmete liigiti kogumise osas kaebusi sisuliselt ei laeku. Järelevalve teostamisel (näiteks lammutusobjektide kontrollimisel) on takistuseks asjaolu, et omavalitsusel puudub täpne info lammutustegevuse aja kohta - see omakorda takistab paikvaatluste läbiviimist. Ehitus- ja kasutusloa menetluse etapis ei käsitleta piisavalt jätmete tekke ja käitlusega seotud küsimusi.

6) Ehitusjätmete käitluse nõuete osas on ehitus- või lammutusettevõtjate teadlikkus pigem madal ning puudub motivatsioon ehitusjätmete ringlussevõttu panustada. Jätmete tekkekohal sortimist hinnatakse keerukaks, kuna nõuab ehitusplatsil palju ruumi ning on kulukas.

7) Ehitusjätmete puhul ei soosi majanduslikud aspektid ringlussevõtu lahendusi. Esmase toorme hinnad ei ole nii kõrged, et motiveerida neid asendama taaskasutatud materjalidega. Segaprahi äravedu võrreldes liigiti kogutud materjalide äraveoga ei ole oluliselt kallim.

8) Keeruline on jätmeist toode saada (keerulised juriidilised nõuded jäätmerežiimist väljumiseks) või tõendada ringlusse võetud materjalide või korduskasutatavate toodete kvaliteeti.

4. Sammud ehituse ja lammutamise ringmajanduse soodustamiseks

Projekti *Ringrenoveerimine Tartus* raames välja töötatud sammud ehituse ringmajanduse soodustamiseks Tartus.

I Sammud, mida linn saab ette võtta jäätmehoolduse nõuete kehtestaja ning jäätmete liigiti kogumise korraldajana

1. Tartu linna jäätmekava aastateks 2025-2029

Tartu linna järgmise perioodi jäätmekava koostamisel käsitleda põhjalikult ehitus- ja lammutusjäätmete ringlussevõtuga seonduvat ning näha ette ehitus- ja lammutusjäätmete ringlussevõtt vähemalt riigi jäätmekava eelnõus püstitatud ulatuses (2028. aastaks võetakse ringlusse 40% tekkinud tavajäätmete hulka kuuluvatest ehitus- ja lammutusjäätmetest (välja arvatud kivid ja pinnas ning süvenduspinnas)).

2. Tartumaaomavalitsuste ringmajanduse teekaardi koostamine

Aastal 2024 koostavad Tartumaa omavalitsused ringmajanduse teekaardi. Koostöös teise Tartumaa omavalitsustega käsitleda ringmajanduse teekaardis ehitus-lammutusjäätmete ringlussevõttu ning leida võimalusi omavalitsuste koostööks.

3. Tartu linna jäätmehoolduseeskiri aastal 2025

Tartu linna jäätmehoolduseeskirja uuendati 2023. aastal ning kõrvaldati põhilised tõrked ehitus- ja lammutusjäätmete liigiti kogumisel. Ajakohastada jäätmehoolduseeskiri pärast Tartu linna järgmise perioodi jäätmekava kehtestamist.

4. Ehitusjäätmete käitlemise järelevalve korraldamine

Tartu linnas puudub hetkel süsteemne järelevalve jäätmehoolduseeskirjas ehitusjäätmete käitlemise osas sätestatud nõuete täitmise üle. Vajalik on teostada regulaarset järelevalvet, mis võimaldab ühtlasi koguda infot olemasolevate probleemide osas.

5. Keskkonnahoidliku ehitamise juhised ja teavitustöö

Teavitamiseks ehitamise ja lammutamisega tegelevaid ettevõtjaid on vajalik uuendada linna veebilehel ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemisega seotud info ning esitada soovitusel ja juhised materjalide ringlussevõtu edendamiseks. Soovitus on töötada välja keskkonnahoidliku ehitamise juhised analoogiliselt juhistega avalike ürituste keskkonnahoidlikuks korraldamiseks.

6. Ehitusmaterjalide ringmajanduspank

2024. a jooksul on oluline jätkata taaskasutatavate materjalide ringmajanduspanka pidamist. Arvestades projekti raames kogutud kogemusi jätkata ringmajanduspanka pidamisega järgnevatel aastatel.

7. Jäätmejaamades ehitusjäätmete taaskasutuse edendamine

Tartu linna kõikides jäätmejaamades tagada elanikele ehitusjäätmete üle andmise võimalused. Jäätmejaamades tuleb tagada, et liigiti kogutud ehitusjäätmete üleandmise tasu oleks soodsam ehituse segajäätmete hinnast.

Jäätmejaamades on oluline arendada erinevaid ehitusmaterjalide ja ehitusjäätmetega seotud teenuseid. Selli 19 asuvasse jäätmejaama on soovitatav luua võimalused taaskasutatavate ehitusmaterjalide hoiustamiseks, et kliendid saaksid endale ehitusmaterjale (näiteks puit, keraamilised plaadid vms) kaasa võtta või osta. Jäätmejaamasid, ehitusjäätmete tekitajaid ja elanikke peaks ühendama platvorm (infosüsteem), mille abil saaks luua võimalused jäätmejaamadest ka ehitusmaterjalide tellimiseks (näiteks puit, värvid jms).

8. Ehitusjäätmete arvestamine keskkonnaloa menetluses

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse kohaselt esitab kohalik omavalitsus keskkonnaloa menetluses arvamuse keskkonnaloa taotluse kohta. Keskkonnaloa menetluses seisukohtade esitamisel tuleb arvestada ehitus- ja lammutusjäätmete ringlussevõtu vajadusega.

II Sammud, mida linn saaks ette võtta ehituslubade menetlemise protsessis ning projekteerimistingimuste väljastamisel.

1. Jäätmekäitluse nõuded projekteerimistingimustes

Et saavutada paremat jäätmete liigiti kogumise taset ning edendada ringlussevõttu, on oluline võimalikult varases staadiumis teemale tähelepanu pöörata. Ehitusseadustiku § 26 lg 4 p 9 kohaselt määratakse projekteerimistingimustega muuhulgas heakorranõuded. Heakorranõuete raames käsitleda projekteerimistingimustes jäätmekäitlust ja ehitusprojektis esitada nii ehitamise kui ehitise kasutamise aegse jäätmekäitluse kirjeldus. Ehituslubade väljastamisel kontrollida, et ehitusprojektis on kajastatud ehitamise aegne ja ehitise kasutamise aegne jäätmekäitluse korraldus.

2. Taaskasutatud materjalide määr projekteerimistingimustesse

Kaaluda võimalusi anda projekteerimistingimustega ette nõuded taaskasutatud materjalide kasutamiseks (näiteks protsent, millises ulatuses tuleks ehitamisel kasutada taaskasutatud materjale). Projekteerija saab analüüsida projekti koostamise käigus, milliste materjalide kasutamine on võimalik ja anda juhised ehitamiseks.

Ringlusse võetud/taaskasutatud materjalide kasutamine esitatakse soovitusena.

3. Ringmajanduse tegevused lammutusprojektide menetlemisel

Tulenevalt majandus- ja taristuministri määrusest Nõuded ehitusprojektile, peavad lammutusprojektid sisaldama andmeid lammutamisel tekkivate jäätmete ligikaudsete koguste ning nende jäätmeliikide edasise käitluse korralduse kohta. Lammutusloa menetluses tuleb kontrollida, et lammutusel tekkivate jäätmete käitlemisel lähtutakse jäätmehierarhia põhimõtetest ning eelistatakse ringlussevõtu lahendusi. Lammutusprojektis tuleks näidata ka korduskasutuse võimalused.

4. Ringmajanduse põhimõtete rakendamise kontroll kasutuslubade ja kasutusteatiste menetlemisel

Määruse <https://www.riigiteataja.ee/akt/105072023312> § 6 lg 3 p 7 kohaselt peab ehituspäevik sisaldama jäätmete äraveo kuupäeva. Tartu linna JHE § 19 lg 2 p 9 kohaselt peab ehitusjäätmete valdaja säilitama kahe aasta jooksul või kasutusloa nõude korral kuni kasutusloa saamiseni dokumendid, mis tõendavad jäätmete nõuetekohast kogumist, käitlemist ja üleandmist jäätmekäitlejale. Kasutuslubade ja kasutusteatiste menetlemise käigus kontrollida pisteliselt ehitamise jäätmekäitluse dokumente.

III Sammud, mida linn saab ette võtta ehitus- ja lammutustööde tellijana

1. Tartu linna jäätmehoolduseeskirja kohane jäätmekäitlus, st minimeeritakse jäätmeketet ning tekkinud ehitusjäätmel kogutakse liigiti ning antakse üle asjakohast luba omavale käitlejale.

Ehitusjäätmete ringlussevõtu edendamisel on oluline tagada, et linna enda poolt tellitud ehitus- ja lammutustöödel (sh teedehituse objektidel) järgitakse Tartu linna jäätmehoolduseeskirja nõudeid. Soovitav on, et nõuetekohase jäätmekäitluse tingimused kirjeldatakse juba ehitamise riigihanke alusdokumentides (hankelepingu tingimustes). Ehituse käigus tuleb ehituse töövõtjal pidada arvestust ehitusjäätmete koguse üle ning koguda jäätmel liigiti.

Ehitamise hankelepingu täitmise järelevalve hõlmab ka ehitusjäätmete nõuetekohase käitlemise kontrolli ning hankelepingu lõppedes kontrollitakse ehitusjäätmete dokumentatsiooni.

2. Jäätmekava nõude rakendamine

Ehitusjäätmete ringlussevõtule aitab kaasa, kui jäätmete kogumine ehitamise käigus eelnevalt hästi läbi mõelda. Oluline on teadvustada, millistes ehitamise etappides mis liiki jäätmed tekivad, kuhu paigaldada ehitusjäätmete konteinerid ning kuidas teavitada ehituse töötajaid jäätmekäitluse nõuetest. Soovitav on enne ehitamisega alustamist koostada jäätmekava, milles nähakse ette jäätmete liigiti kogumine ning jäätmete käitluse suunamisel lähtutakse jäätnehierarhia põhimõtetest. Ehituse jäätmekavas näidatakse erinevates ehitusetappides liigiti kogutavad jäätmed, kogumismahutite paigutus, sorteerimise juhised jms. Ehituse jäätmekava koostamise nõue on soovitatav ette näha ehituse riigihanke alusdokumentides, ehitaja esitab selle tellijale enne töödega alustamist.

3. Ehitusmaterjalide kaardistamine lammutusprojekti osana

Lammutusjäätmete tekke vähendamisele aitab kaasa hoonete valikuline lammutamine. Valikulise lammutamise puhul eelneb lammutamisele lammutatava objekti kaardistamine, materjalide ja nende mahtude hindamine, detailide eraldamine, sorteerimine korduskasutuseks. Hoone lammutamisele eelneva auditi (kaardistamise) kohustuslikkus nähakse ette hankelepingu tingimusena ning osana lammutusprojektist. Soovitav oleks alustada esmalt pilootprojektiga ning kaardistada 2024. a vähemalt ühe objekti puhul materjalid ja detailid, mida saaks suunata ringlussevõtuks või korduskasutuseks.

4. Ringlusse võetud materjalide ning korduskasutatud detailide kasutamine ehitamisel

Soovitav on jätkata ringlusse võetud materjalide või korduskasutatud detailide kasutamise kogemuste omandamisega. Soovitav alustada 2024 pilootprojektidega vähemalt kahel erineval objektil (teedeehitus, hoone ehitus). Riigihanke tingimustega nähakse ette % (näiteks 5% massi alusel), millises ulatuses tuleb ringlusse võetud materjale kasutada või alternatiivina antakse pakkumuste hindamisel lisapunkte ringlusse võetud materjalide kasutamise eest.